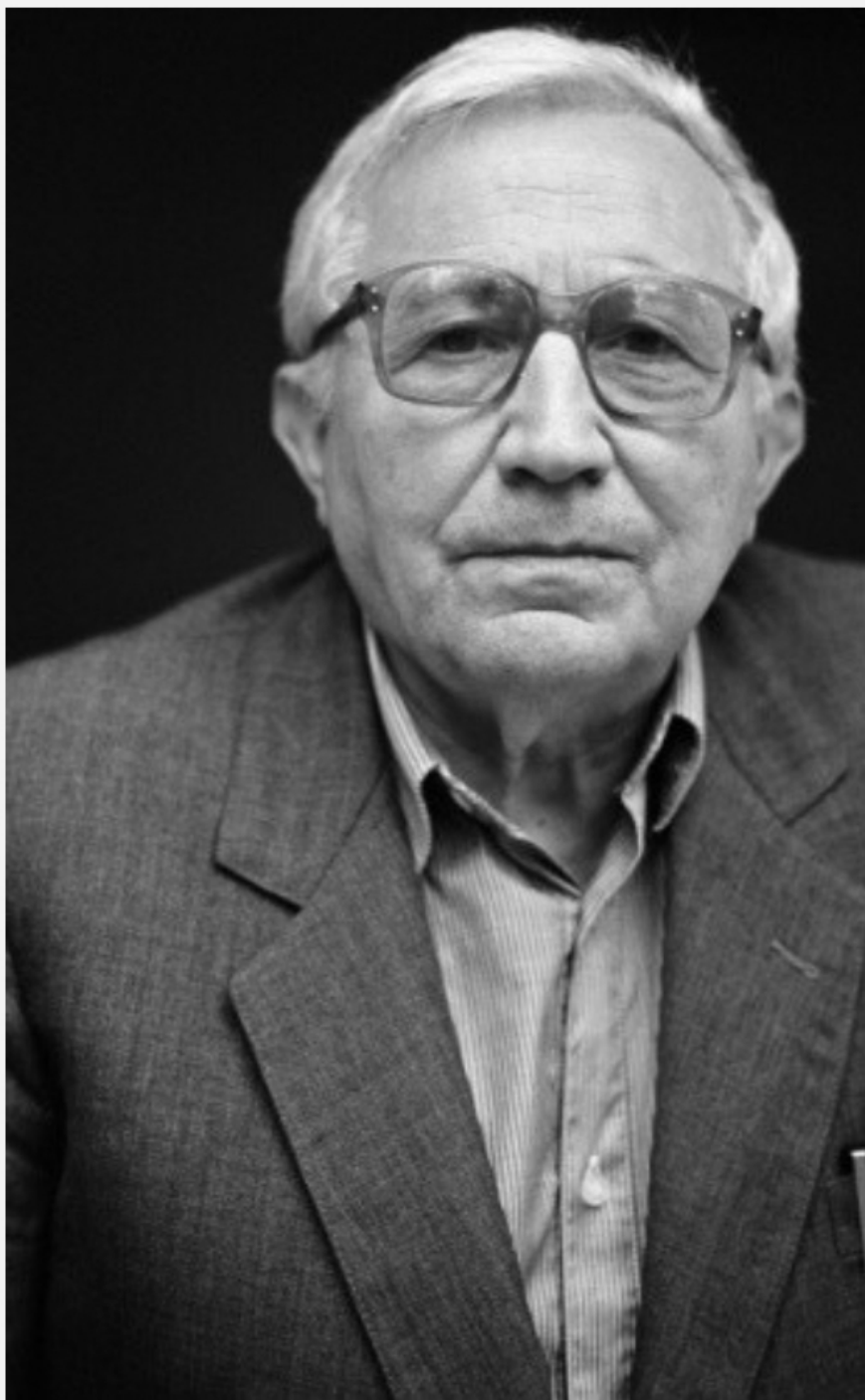

Tadeusz Różewicz

POEZJA

- Geneza
- Cechy
twórczości
- Omówienie
wybranych
utworów

POEZJA

Tadeusz Różewicz

• Geneza utworu

Wojna odcisnęła głębokie piętno na twórczości Tadeusza Różewicza. Poeta brał czynny udział w walkach i boleśnie doświadczył ich terroru i okrucieństwa. Jego twórczość stara się znaleźć odpowiedź na pytanie, czy możliwe jest uprawianie jakiegokolwiek rodzaju sztuki po doświadczeniach II wojny światowej. Autor próbuje także na nowo zdefiniować miejsce i rolę poety w czasach powojennych. Jako jeden z przedstawicieli pokolenia Kolumbów, a więc twórców, których dojrzewanie zbiegło się w czasie z II wojną światową, skupia się na problemach etycznych, upadku wszelkich wartości i dehumanizacji. Mając bezpośrednią styczność ze śmiercią i cierpieniem bliskich, traktuje wojnę przede wszystkim jako dramat jednostki.

• cechy twórczości

-antyestetyzm i prostota języka- poeta celowo unika ozdobności, kunsztowności i patosu, zastępując wzniosły język wyrazami surowymi, prostymi i naturalistycznymi opisami.

-tematyka egzystencjalna- twórczość Różewicza koncentruje się wokół fundamentalnych pytań o kondycję człowieka w powojennym świecie. Jego wiersze poruszają tematy upadku wartości, zagłady oraz pustki. W jego poezji odnajdujemy pesymizm dotyczący postawy człowieka po wojnie.

-pesymizm- bohaterami twórczości Różewicza są ludzie psychicznie wykończeni, przedstawiciele pokolenia Kolumbów, którym młodość została brutalnie odebrana. W powojennym świecie nie ma już wartości, miejsca na ludzi uczucia i wrażliwość. Cywilizację spotkała dehumanizacja.

-częste wyliczenia, antytezy, kontrast, aluzje kulturowe i biblijne

POEZJA

Tadeusz Różewicz

- **Opracowanie najważniejszych wierszy**

Ocalony

Utwór został opublikowany w tomiku „Niepokój”, który odbił się szerokim echem wśród ówczesnych krytyków literackich. Lata powojenne były dla polskiej literatury okresem rozliczenia się z okrucieństwem wojny.

Podmiot liryczny, doświadczony wojną, zastanawia się nad kondycją społeczeństwa, kwestionując sens podstawowych pojęć takich jak miłość, nienawiść, przyjaciel i wróg. Osoba mówiąca zastanawia się nad przyzwością, poszukuje nowych idei i wartości: „Szukałem nauczyciela i mistrza/ niech przywódcy mi wzrok słuch i mowę/ niech jeszcze raz nazwie rzeczy i pojęcia/ niech oddzieli światło od ciemności”.

Zostawcie nas

Podmiot liryczny wypowiada się w imieniu całego pokolenia Kolumbów. Apeluje on, w imieniu całej generacji, aby zostawić ich i zapomnieć o nich. Wspomnienia czasów wojny są dla podmiotu tak trudne, że każda próba opowiadania o nich wiąże się z ogromnym bólem. Podmiot woląłby zapomnieć o dramacie tamtych doświadczeń, a kolejne pytania o czasy okupacji sprawiają, że musi przeżywać swój koszmar na nowo. Podmiot liryczny daje do zrozumienia, że dwa pokolenia (te doświadczające wojnę i te młode, nadchodzące) dzieli przepaść, której w żaden sposób nie można zlikwidować. Osoba mówiąca wyznaje, że wolalaby być kamieniem lub rośliną, aby nie czuć cierpienia i nie rozumieć dramatu wojny. Przywołuje również zwierzęta, takie jak szczur czy pies, które były w tamtej rzeczywistości lepiej traktowane niż ludzie, aby podkreślić jak bardzo odwrócony jest wojenny system wartości. W naturalnym porządku człowiek znajduje się na najwyższej pozycji, lecz wojna zmieniła w zupełności tradycyjny porządek rzeczy. Człowiek został obdarty z człowieczeństwa, zdehumanizowany.

